

Секція: Економіка та управління національним господарством

Хадарцев О.В.

асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом

Полтавського національного технічного університету

імені Ю. Кондратюка

м. Полтава, Україна

ПРИНЦИПИ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розроблення і реалізація стратегій економічного розвитку України вимагає дотримання відповідних науково-обґрунтованих принципів. З урахуванням сучасних світових економічних тенденцій, в основу базових концепцій економічного зростання як ключовий закладається принцип ресурсозбереження [1, с. 60]:

- раціональне використання наявних ресурсів;
- застосування у виробництві ресурсозберігаючих технологій;
- запровадження мало- та безвідходних технологій;
- стабільне підвищення ефективності використання усіх наявних ресурсів (трудових, фінансових, матеріальних).

Аналіз економічних систем країн світу [2], свідчить що функціонування будь-якої економіки ґрунтується в першу чергу на географічних, історичних, культурних і суспільних чинниках, що формують ментальність, від якої похідною є економічна поведінка суб'єкта. Тому правомірно зробити висновок, що принципи формування політики ресурсозбереження обов'язково мають враховувати наскільки методи і інструменти ресурсозбереження (насамперед економічні) відповідають рівню розвитку суспільства, моральності, самосвідомості, тощо.

Це потребує логічного поєднання з типом економічної політики яка

проводиться державою в цілому, оскільки принципи (незалежно від того як вони задекларовані) будуть похідними від типу економічної політики що взята за основу державою. Державна економічна політика повинно чітко визначити які саме інструменти макроекономічного регулювання є найбільш дієвими у сучасних умовах: монетарні, фіскальні, тощо. В цьому аспекті важливим є вирішення таких проблем економічного середовища [3, с. 238-245], а саме суперечливості господарської системи, яка склалася в результаті тривалого періоду економічних трансформацій:

- деформація ключових макроекономічних закономірностей;
- неадекватність макроекономічних індикаторів;
- «нетипова» реакції економічних суб'єктів на заходи економічної політики;
- переорієнтація промисловості на виробництва з меншою часткою доданої вартості;
- відсутність ефективних власників;
- непослідовність економічної політики та переважання тактичних компонентів над стратегічними;
- високий рівень залежності від політичної кон'юнктури.

Відповідно формування «економіки зростання» вбачає у своїй основі комплекс відповідних стратегій на рівні суб'єктів господарювання.

Формування стратегій національного розвитку неможливе без урахування спрямованості окремих суб'єктів господарювання, а оскільки саме великі підприємства є бюджетоутворюючими і формують значну частку ВВП, то дотримання цими підприємствами принципів ресурсозбереження є безпосереднім завданням і метою економічної політики держави. Це в свою чергу зумовлює необхідність створення сприятливих економічних умов діяльності, але й одночасно впровадження посиленого моніторингу, для уникнення нерівномірності і диспропорцій розвитку усіх сфер економічної діяльності. Тому прямий і непрямий державний вплив має бути спрямований на гармонізацію інтересів і забезпечення інтеграційних зв'язків між великими,

середніми і малими підприємствами, в першу чергу стосовно ресурсоефективності.

Таким чином ефективність стратегій економічного розвитку України можлива при виконанні наступних умов:

1. Обов'язкове дотримання послідовності у всіх аспектах здійснення економічної політики держави.

2. Встановлення скоординованої і інтегрованої ієрархії у цілях, напрямках, методах, суб'єктів і об'єктів економічного середовища.

3. Розподіл прямої і непрямой державної підтримки щодо ресурсозберігаючої діяльності, відповідно до очікуваного результату.

4. Побудова системи мультиплікативних потенційних ефектів між сферами діяльності в економіці, що має стати структурою формування державних програм та проектів.

Література:

1. Мірошниченко О.В. Ресурсозбереження серед принципів забезпечення стійкого розвитку підприємства. [Електронний ресурс] / О.В. Мірошниченко, І.С. Мурашко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 2 (12). – С. 58-62. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n2.html>.

2. Грабинський І.М. Сучасні економічні системи: Навчальний посібник. / І.М. Грабинський – Львів: Інтереко, 1997. – 176 с.

3. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія. / Я.А. Жаліло – К.: НІСД, 2009. – 336 с.